

Slavko: Pa te vendar menda prav razumem, ko si prej rekel, da učenjaki rastlino poplemenitijo do njene možnostne popolnosti. Torej je tudi za te enkrat konec možnega in moč njihove znanosti ni brezmejna.

Očka: Čisto prav si povedal. Žal ima današnja znanost v stvarjanju »čudežev« svoje naravne meje. Ako se zopet povrneva nazaj k pšenici, tedaj so te takozv. korelacije tista naravna meja, ki učenjaku ne dovoljuje brezmejnega izboljšanja kake rastline v vsakem pogledu. Navedem ti samo majhno skupino korelacij. Ako n. pr. pri pšenici hoče učenjak doseči, da bi se bolje obraščala in tako napravila več stebel, torej tudi več klasov, tedaj ve, da bo v istem smislu poleg drugega moral doseči tudi izboljšanje: ravnosti, števila klasovja in teže istih ter teže zrnja, a podaljšala se bo obenem doba rasti (kar je v krajih s kratkimi poletji največje zlo), v nasprotnem smislu pa gre pri tem razvoj (manjše) dolžine stebel (torej manjša letina slame) in (manjše) gostote zrnja v klasu. Takih korelacij je veliko samo pri pšenici in za vsako rastlino so drugačne. Učenjak, ki jih je z neznanskim trudom spoznal in ugotovil, jih pri svojem delu vpoštevata in skuša doseči vse najboljše, kar je s pogledom na korelacije možno. Pa kljub temu je naše kulturne rastline že čudovito izboljšal in vsako leto čujemo zopet o novih uspehih. Naš znanec, maršal Marmont, ki je — kakor sem ti že pravil — pred dobrimi sto leti stoloval v ljubljanskem škofijskem dvorcu kot namestnik Napoleonov, je tedaj sezidal na Francoskem sladkorno tvornico, v kateri so podelali na leto 1 milijon kilogramov sladkorne pese in so iz nje dobili 40.000 kg sladkorja. Do danes pa je znanosti z odbiro in vzgojo uspelo vsebino sladkorja v pesi tako povečati in stroje tako izpopolniti, da danes je enega kilograma pese tvornica pridobi šeststokrat toliko sladkorja.

Slavko: Oj joj! To je pa kar neverjetno. Očka, ali pa ni to morda lovška latinščina! No, k tej številki si gotovo nekaj ti sam pridejal. Ali pa si to zbral s čarobno Aladinovo svetiljko?!

Očka: Prav nič nisem pridejal. Ko boš večji in bolj učen, se boš o vsem tem prepričal in boš vse to sam lahko preračunal. Ker pa si tak neveren Tomaž, ti pa še povem, da so uspele še druge stvari, ki tudi izgledajo kot čudeži in vendar niso nič drugega kot uspehi kulture in dela, t. j. uspelo je vzgojiti črne vrtnice, uspelo je tudi vzgojiti koščičasto sadje (slive, češnje itd.), katerega plodovi sploh nimajo koščic. Vendar pa ni še čisto gotovo, če se bodo te lastnosti stalno podedovale tudi na potomstvo teh rastlin.

Vinko Bitenc:

Materi za vezilo.

Šopek duhtečih pomladnih cvetic
sem ti prinesel, o mati,
zraven veselja in smeh s svojih lic —
d drugega nimam ti dati.

Danes pozabi na žalost, skrbi,
na vse težave vsakdanje,
saj je tvoj praznik, pomlad se smeji,
nove prihajajo sanje.

Tvoj sem otrok, ti si mamica mi,
vez naju družijo ljubeča;
daj, blagoslovi življenja mi dni,
da bo sijala v njih sreča.